

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 7P/32/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6815203576
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2015:6815203576.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, samosudcom JUDr. Ľubomírom Šablom, vo veci starostlivosti o mal. R. F. V., V.. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov Z. V., V.. XX.XX.XXXX, P. K. R., T. XXX a R.. R. V., V.. XX.XX.XXXX, P. I., E. XXX/XX, právne zast. JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Rožňava, ul. Cyrila a Metoda 4, v konaní začatom na návrh otca, o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

Mení rozsudky Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. RA-3C/94/2004-21 z 02.12.2005, Okresného súdu Revúca sp. zn. 7P/61/2011-50 z 14.07.2011 a Okresného súdu Revúca sp. zn. 6P/15/2012-91 z 20.03.2012 tak, že maloletého R. F. V., V.. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Matka maloletého dieťaťa je povinná prispievať na výživu maloletého R. F. V., V.. XX.XX.XXXX mesačným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vopred k rukám otca maloletého dieťaťa, vždy do 20. dňa v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Upravuje styk matky s maloletým R. F. V., V.. XX.XX.XXXX tak, že matka maloletého dieťaťa je oprávnená stýkať sa s maloletým dieťaťom každý párný týždeň v roku od piatka od 15.00 h. do nedele do 18.00 h. Ďalej je matka oprávnená stýkať sa s maloletým dieťaťom v každom roku od 01.07. od 15.00 h. do 15.07. do 15.00 h a od 01.08. od 15.00 h. do 14.08. do 15.00 h.

Otec maloletého dieťaťa je povinný maloleté dieťa na styk riadne pripraviť, maloleté dieťa odovzdať matke v mieste bydliska otca v stanovenú dobu a čas a matka sa zaväzuje vrátiť maloleté dieťa otcovi taktiež v mieste bydliska otca v stanovenú dobu a čas.

odôvodnenie:

Otec maloletého dieťaťa svojim návrhom zo dňa 18.05.2015 žiadal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. RA-3C/94/2014-21 zo dňa 02.12.2005 tak, že mal. R. F. V., V.. XX.XX.XXXX zveruje do jeho osobnej starostlivosti a matku zaväzuje prispievať na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám otca mal. dieťaťa. Styk matky s maloletým žiadal upraviť na každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti otca, ktorý bude mať právo stretnutie prerušiť, ak sa matka dopustí ovplyvňovania maloletého.

Otec maloletého dieťaťa svoj návrh odôvodnil tým, že predmetným rozsudkom bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a on ako otec mal. dieťaťa zaviazaný prispievať na jeho výživu v sume

30 % zo životného minima. Je nespokojný so starostlivosťou matky o maloletého, a preto sa rozhodol požiadať o zmenu vo výchove. Podľa jeho názoru matka výchovu maloletého nezvládala ani v minulosti a nezvláda ju ani v súčasnosti. Bránila mu v styku so synom, ak si nebude platiť výživné nad súdom stanovenú výšku. Matka maloletého bránenie v stretávaní so synom odôvodňovala tým, že syn je chorý. Vtedy otec uvažoval o zmene vo výchove prvýkrát, lebo usudzoval, že ak je pravdou, čo tvrdila matka, že syn je často chorý, tak sa zrejme o neho dobre nestarala. Avšak po informovaní sa na zdravotný stav maloletého u jeho detskej lekárky sa to nepotvrdilo. Preto to bral len ako zámienku matky, aby mu bránila v styku s maloletým. Maloletý sa s ním spočiatku stretávať chcel, tak mu matka chcela zmeniť myslenie. Po niekoľkých mesiacoch neodovzdávania maloletého otcovi sa jej to aj podarilo. Maloletý ho pod vplyvom ohovárania a prekrúcania faktov začal odmietať a dva roky napriek pokusom sa s ním nestretával. Matka maloletého udržiava vzťah s človekom, ktorý bol vo výkone trestu odňatia slobody pre porušovanie domovej slobody a útok a ublíženie na zdraví voči predstaviteľovi miestnej samosprávy. Tento človek sa stal za tento čas vzorom a hrdinom pre maloletého. To, že syn stránil autoritu sa prejavilo aj na jeho správaní, čo malo za následok že syn dostal pokarhanie súdom a skončil v detskom nápravnom zariadení - Liečebno-výchovnom ústave v Košiciach - Barci. V tomto zariadení ho začal navštevovať aj napriek zákazom matky maloletého, ktorá v snahe mu v tom brániť uviedla pracovníkov tohto zariadenia do omylu tým, že im tvrdila, že má súdny zákaz sa so synom stretávať. So synom si veľa vecí vysvetlili, veľa vecí pochopil, pretože už nebol pod vplyvom klamstiev matky a jej ovplyvňovania. Po určitom čase došlo aj k návštevám maloletého v jeho domácnosti, ktoré prebiehali bez konfliktov. Syn neskôr vyjadril prianie, že chce bývať s ním. So synom mal dobrý vzťah okrem obdobia, kedy bol zámerne ovplyvňovaný matkou maloletého a jej matkou. Otec verí, že tieto základy mu pomôžu znova vstúpiť synovi hodnoty slušného správania a slušného života. Ďalej otec uviedol, že v súčasnosti pracuje ako strážnik v súkromnej bezpečnostnej službe v K. R., býva s priateľkou a jej synom v rodinnom dome v tomto meste, v tichej časti N.. Základná škola je vo vedľajšej ulici. Jeho priateľka je učiteľka 2. stupňa základnej školy už 14 rokov, čiže má bohaté pedagogické a výchovné skúsenosti, ktoré možno využiť pri výchove a resocializácii syna. V okolí využijú aj dostupné psychologické poradne tak, aby boli pri náprave jeho syna prospešné. Syn bude mať samostatnú izbu, čím bude mať zabezpečené súkromie aj pokoj na vzdelávanie. Syn sa zaujíma o športové aktivity, hlavne futbal, v čom ho bude otec podporovať aj vzhľadom na to, že sa v okolí nachádza futbalový štadión mestského futbalového klubu a v spomínanej základnej škole otvárajú futbalovú triedu. Na záver uviedol, že o úpravu styku matky v jeho prítomnosti žiada preto, že s ohľadom na jej konanie v minulosti je tu dôvodné podozrenie, že matka bude syna aj naďalej voči nemu negatívne ovplyvňovať, čo môže mať za následok spomalenie celého resocializačného procesu. Na pojednávaní dňa 02.07.2015 a 29.09.2015 uviedol, že podľa neho je nezvládnutá výchova zo strany matky dôvodom správania sa maloletého. Pokiaľ ide o úpravu styku matky s maloletým návrh upravil tak, že netrval na svojej prítomnosti počas styku a žiadal upraviť styk matky s maloletým na každý párny týždeň od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

Matka maloletého dieťaťa vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu uviedla, že s návrhom otca ani jeho odôvodnením nesúhlasí. Uviedla, že maloletý má od malička diagnostikované ADHD (porucha pozornosti sprevádzaná hyperaktivitou a poruchou správania). Jeho diagnóza si vyžadovala absolvovanie viacerých odborných vyšetrení a podstúpenie patričnej liečby. Snažila sa urobiť všetko preto, aby správanie maloletého dostala pod kontrolu, nakoľko z dôvodu jeho diagnózy mal maloletý problémy aj v škole a bolo potrebné to riešiť. Otec maloletého nebol ochotný jej pomôcť, tvrdil, že jej je dieťa zverené, nech sa ona postará. Diagnózu maloletého nikdy neakceptoval a tvrdil, že nepotrebuje žiadne psychologičky. Ďalej matka uviedla, že maloletý odmietal určitý čas styk s otcom, pretože keď bol u neho, patrične sa o neho nestaral, nevenoval sa mu, až na naliehanie matky začal chodiť k otcovi. Otec maloletého toho času žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá má mladšieho syna. Maloletý opäť začal odmietať chodiť k otcovi z dôvodu, že mu bolo vytknuté, že za všetko, čo navysťrájal syn priateľky otca, mohol aj maloletý a mal vraj na neho dávať pozor. Z vyjadrenia maloletého vyplynulo, že otec ho chce len preto, aby mu robil pestúnku. Otec maloletého všetky menšie problémy riešil vyhrázaním, oznámením na polícii, na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a aj cestou súdu. Dňa 04.10.2011 podal na Okresný súd v Revúcej návrh na výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletým. Okresný súd návrh navrhovateľa uznesením sp. zn. 7Em/2/2011 zo dňa 18.09.2012 zamietol. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že z vylúču maloletého vyplýva, že tento jednoznačne odmieta styk s navrhovateľom, súd svojím šetrením nezistil nedostatky vo výchove maloletého zo strany matky, ako ani zámerne ovplyvňovanie maloletého matkou voči navrhovateľovi, tak ako to ešte aj toho času tvrdí navrhovateľ vo svojom návrhu. Podľa matky sa maloletý nikdy nevyjadril, že by chcel žiť so svojím otcom, nikdy nemali normálny vzťah otca a syna.

Otec maloletého zo všetkého viní matku maloletého, osočuje ju, uráža, a to verejne, v sms správach, na sociálnych sieťach, a to hlavne pred maloletým. Preto matka navrhla súdu, aby návrh otca ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Na pojednávaní dňa 29.09.2015 uviedla, že pre prípad, že by súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, žiada upraviť jej styk s maloletým na každý týždeň od piatka od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a počas letných prázdnin v párnom roku v mesiaci júl a v nepárnom roku v mesiaci august.

Na pojednávaní dňa 02.07.2015 otec maloletého k skutočnostiam uvedeným matkou v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie matky, že nebol ochotný pomôcť jej pri výchove maloletého. Matka si túto pomoc predstavovala asi tak, že jej bude dávať sumu 20 Eur na cestu s maloletým z Revúcej do Poltára a späť. On bol ochotný prispievať len polovicou, nakoľko polovicu nákladov by mala znášať ona, teda sa na tom nedohodli. Nechcel prispievať aj z dôvodu, že mal podozrenie, že by tieto peniaze využívala aj na cesty so svojou matkou, s ktorou on nemá dobrý vzťah. Nie je pravdivé ani tvrdenie matky maloletého, že keď bol maloletý uňho, nestaral sa o neho a nevenoval sa mu. Chodili po rôznych výletoch, o ktorých ho niekedy informovala bývalá manželka, nakoľko kvôli pracovnému vyťaženiu nemal čas sledovať miestne akcie. Pokiaľ ide o tvrdenie, že chcel, aby maloletý robil synovi jeho priateľky pestúnku, považuje za normálne, že starší dáva pozor na mladšieho. Nikdy ho však neobvinil z niečoho, čo neurobil. Pokiaľ matka vidí menšie problémy v tom, že mu bráni v styku s maloletým, on to za menší problém nepovažuje. Políciou sa vyhrážal matke maloletého, ak nebude rešpektovať súdom upravený styk, nie maloletému, matka to pred maloletým prekrútila, a preto maloletý nechce k nemu chodiť. Syn ho neodmieta a ak to robí, tak je to pod vplyvom a nátlakom jeho matky. Dá sa povedať, že je občas náladový, raz chce byť so ním, inokedy nie. Pokiaľ matka poukázala na uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 7Em/2/2011, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na nútený výkon rozhodnutia o úprave styku, tento bol podľa otca zamietnutý z dôvodu, že sa nepreukázalo ovplyvňovanie maloletého zo strany matky. Súdu na preukázanie toho predložil CD nosič s nahrávkami ich vzájomnej komunikácie, ktorým sa však súd odmietol zaoberať ako nezákonne získaným. Iným spôsobom to však dokázať nevie. Pokiaľ matka tvrdí, že maloletý sa nikdy nevyjadril, že by chcel žiť s ním, nie je to pravda, vyjadril sa tak a za tým účelom žiadal vypočuť svoju priateľku R.. S. P., V.. XX.XX.XXXX. Pokiaľ ide o tvrdenie matky, že ju uráža a osočuje verejne a pred maloletým v sms správach, či na sociálnych sieťach, má za to, že cez sms správu a súkromnú správu zaslanú do sociálnej siete sa nedá urážať verejne, či pred niekým iným.

Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom súdneho spisu, a to najmä správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš a kolízneho opatrovníka o prešetrení rodinných a majetkových pomerov rodičov a mal. dieťaťa z 24.06.2015 a 25.06.2015, správami príslušných štátnych orgánov o prešetrení osobných, zárobkových, majetkových a rodinných pomerov rodičov a maloletého dieťaťa, pracovným posudkom a potvrdením o príjme od zamestnávateľa otca - H. Y., T..I..N.., spismi tunajšieho súdu sp. zn. 7P/61/2011, sp. zn. 6P/15/2012, sp. zn. 5P/59/2013, uznesením tunajšieho súdu č. k. 7Em/2/2011 - 43 zo dňa 18.09.2012, výsluchmi svedkov R.. S. P., V.. XX.XX.XXXX - priateľky otca, R.. K. R., V.. XX.XX.XXXX - psychologičky, zamestnankyne Liečebno-výchovného sanatória Košice - Barca (ďalej len „LVS Košice - Barca“) a E. P., V.. XX.XX.XXXX - riaditeľky LVS Košice - Barca, žiadosťou o hospitalizáciu maloletého v Detskej psychiatrickej liečebni v Hrani zo dňa 15.05.2015, výsluchom mal. dieťaťa na pojednávaní dňa 02.07.2015, návrhom otca na nariadenie predbežného opatrenia v tejto veci, správou kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 18.08.2015, uznesením tunajšieho súdu č. k. 7P/32/2015-77 o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 20.08.2015, žiadosťou základnej školy s materskou školou v Liptovskom Mikuláši, Okoličianska 404/8C zo dňa 25.09.2015, výsluchmi a vyjadreniami otca, matky mal. dieťaťa a kolízneho opatrovníka na pojednávaniach.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

Maloletý R. F. V., V.. XX.XX.XXXX pochádza z manželstva Z. V., V.. XX.XX.XXXX a R.. R. V., V.. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. RA-3C/94/2004-21 zo dňa 02.12.2005, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.02.2006, bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené, mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 21,41 Eur (645,- Sk) mesačne. Styk otca s maloletým bol upravený na každú párnú nedeľu od 10.00 hod. do 16.00 hod. Tento rozsudok bol rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 7P/61/2011 - 50 zo dňa 14.07.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.07.2011,

zmenený v časti úpravy styku otca s mal. dieťaťom tak, že došlo k jeho rozšíreniu počas víkendov v nepárnych týždňoch a bol upravený aj styk otca s maloletým počas letných prázdnin, zimných prázdnin, Veľkonočných sviatkov a jarných prázdnin. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. RA-3C/94/2004-21 zo dňa 02.12.2005 bol ďalej zmenený rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 6P/15/2012-91 zo dňa 20.03.2012 v časti výživného tak, že súd schválil rodičovskú dohodu, v ktorej sa otec maloletého zaviazal prispievať na výživu maloletého počnúc dňom 01.03.2012 mesačným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 5P/59/2013 - 146 zo dňa 16.07.2014 uložil súd maloletému napomenutie za jeho opakované afektívne, verbálne agresívne alebo vulgárne a iné spoločensky nevhodné správanie voči niektorým spolužiakom, ich rodičom, učiteľom a iným pracovníkom školy, ku ktorému dochádzalo pri vzdelávacom procese ako aj mimo neho v priebehu rokov 2012 a 2013 a nariadil dohľad nad výchovou maloletého.

V čase rozvodu manželstva sa o maloletého starala matka. Otec maloletého bol nezamestnaný. Obaja rodičia nemali inú vyživovaciu povinnosť, nevlastnili žiadnu nehnuteľnosť. Matka bývala s maloletým dieťaťom u svojej matky Q. X.. V čase zvýšenia výživného zo strany otca pracoval tento ako živnostník a jeho príjem činil okolo 300 Eur mesačne. Matka bola nezamestnaná, poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške cca 115 Eur mesačne. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 7Em/2/2011 - 43 zo dňa 18.09.2012 bol návrh otca na nútený výkon rozsudku tunajšieho súdu č. k. 7P/61/2011-50 zo dňa 14.07.2011 o úprave styku zamietnutý z dôvodu, že nebolo preukázané, že by matka bránila otcovi v styku s mal. dieťaťom alebo mal. dieťa proti otcovi negatívne ovplyvňovala, jednalo sa skôr o problém psychologický na strane dieťaťa spočívajúci v odmietaní styku s otcom.

Otec mal. dieťaťa je v súčasnosti zamestnaný v spoločnosti D. T. R. s.r.o., má nerovnomerný pracovný čas, do budúcnosti by mal pracovať len v 8 hodinovej prevádzke v príslušnom dni. Do práce nastupuje o 04.30 hod., pracovná doba končí okolo 13.00 hod. Pracuje v obchodnom centre B. prevažne pri sledovaní prevádzky cez kameru. Jeho čistý príjem z tohto zamestnania je okolo 160 Eur mesačne. Ďalej pracuje v spoločnosti H. Y., T..I..N.. Jeho pracovnou náplňou je stráženie nákupného centra I..H..P. K. od 21.00 hod. do 09.00 hod. ráno. Jeho príjem z tohto zamestnania je od 20 do 100 Eur mesačne. Vlastní motorové vozidlo. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, býva u svojej priateľky R.. S. P., V.. XX.XX.XXXX v dvojpodlažnom rodinnom dome v jej vlastníctve. Spolu s nimi býva v spoločnej domácnosti aj syn jeho priateľky. Otec sa o zdravotný stav maloletého zaujíma telefonicky aj návštevami domácnosti matky maloletého, komunikácia je však sťažovaná, ďalej sa zaujímal o zdravotný stav maloletého aj telefonicky v Detskej psychiatrickej liečebni v Hrani a návštevami maloletého v LVS Košice - Barca v čase, keď tam bol umiestnený. Bol aj prípad, keď syn ochorel a matka s ním nemohla ísť, tak s ním šiel na ošetrenie v Liptovskom Mikuláši na pohotovosť. Otec maloletého nemá inú vyživovaciu povinnosť.

Matka mal. dieťaťa je v súčasnosti nezamestnaná, poberá rodičovský príspevok na mal. dieťa R. R., V.. XX.XX.XXXX vo výške 203,20 Eur mesačne. Ďalej poberá prídavky na dve mal. deti spolu vo výške 47,04 Eur mesačne. Iný príjem nemá. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, motorové vozidlo, ani inú vec značnej hodnoty. Býva s maloletými deťmi u svojej matky Q. X..

Z výsluchu svedkyne R.. S. P., V.. XX.XX.XXXX - priateľky otca maloletého dieťaťa vyplynulo, že kým otec maloletého býval ešte v Revúcej, bol maloletý cez víkendy u neho za jej prítomnosti asi päťkrát. Odkedy bývajú v rodinnom dome spolu v Liptovskom Mikuláši, bol už maloletý u nich v domácnosti, aj na iných spoločenských podujatiach, či pobytoch v Bešeňovej. Počas týchto pobytov sa jej javilo správanie maloletého R. F. ako primerané, nevyjadroval sa vulgárne, po dohovorení sa s ním dalo dohodnúť. Naopak, keď sa vrátil k matke do Revúcej, táto telefonovala otcovi a na hlasitom odposluchu bolo počuť, ako maloletý vulgárne nadáva. Bolo to asi v januári tohto roku. V ich prítomnosti sa vulgárne nevyjadruje. Vzťah svedkyne s maloletým táto považuje za dobrý. Pokiaľ ide o vzťah jej mal. syna s mal. R. F. uviedla, že majú spoločné záujmy, najmä futbal. Keď aj niečo vyviedli, navzájom sa podržali. Nemala pocit, že by mali problém skamarátiť sa.

Z výsluchu svedkyne R.. K. R., V.. XX.XX.XXXX - psychologičky, zamestnankyne LVS Košice - Barca vyplynulo, že počas cca jeden a polročného pobytu mal. dieťaťa v sanatóriu problémy v jeho správaní viac menej pretrvávajú. Aj vzhľadom na to bola podaná žiadosť o jeho hospitalizáciu v Detskej psychiatrickej liečebni v Hrani. Jeho stav bol pravidelne konzultovaný s primárkou tejto liečebne R.. D.. Pobyt v zariadení bol dohodnutý vždy na tri mesiace. Potom bola vždy kontaktovaná matka maloletého,

či žiada o predĺženie tohto pobytu. Táto vždy žiadala o predĺženie. Maloletý počas pobytu nerešpektoval autority, snaží sa pútať na seba pozornosť v negatívnom zmysle. V čase od 20.04. do 27.04.2015 bolo u maloletého zaznamenané síce výrazné zlepšenie v správaní, avšak preto, že sa chcel dostať na víkend domov. V prostredí internátu sa viackrát stalo, že vyhľadal mladších spolužiakov so zámerom ublížiť im, uderil ich po hlave, zavrel na toaile a pridržiaval dvere. V školskom prostredí voči mladším deťom mal tendenciu k šikane (podkladal im nohu, drgal do nich, udeľoval pohlavky, jedného žiaka držalo pod krkom pri tabuli a uderil ho do hlavy). Je nekritický, priestupky obhajuje tým, že to bolo zo „srandy“. Maloletý má nedostatočné sebaovládanie. Často narúša vyučovací proces, porušuje disciplínu, neuznáva autoritu dospelých, nerešpektuje pedagogické usmernenia. Voči dospelým je verbálne agresívny, nadáva, uráža ich, ak sa mu nevyhovuje. Maloletý si vyžaduje dôslednú kontrolu a režim. Pokus svedkyne o spoločnú konzultáciu, na ktorej by bol prítomný maloletý a jeho rodičia za účelom jednotného prístupu rodičov voči maloletému bol neúspešný, nakoľko matka maloletého sa na ňu nedostavila. Ospravedlnila sa z rodinných dôvodov, konkrétne úmrtia príbuzného alebo známeho. Následne maloletý ochorel a bol asi mesiac a pol v starostlivosti matky. Keďže rodičov maloletého bližšie nepozná, nevedela sa vyjadriť, ktorý z nich je vhodnejší pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletého. Svedkyňa potvrdila, že otec maloletého kontaktoval zariadenie a zaujímal sa o zdravotný stav maloletého telefonicky minimálne dňa 30.09.2014 a 22.01.2015. Súhlas s pobytom maloletého v zariadení bol napokon daný zo strany obidvoch rodičov. Otec žiadal byť informovaný o prípadnej hospitalizácii maloletého vopred. Komunikácia s matkou ohľadne maloletého a jeho zdravotného stavu prebiehala telefonicky a bola v postate bezproblémová.

Z výsluchu svedkyne E. P., V.. XX.XX.XXXX - riaditeľky LVS Košice - Barca vyplynulo, že u maloletého boli počas pobytu v zariadení viditeľné problémy s rešpektovaním autorít, tieto naoko rešpektuje len dovtedy, kým mu to vyhovuje. Akonáhle dôjde ku konfliktnej situácii je vulgárny, často sa spolieha na to, že problém vyrieši za neho niekto iný. Dokonca raz sa dotkol - fyzicky napadol jednu z pracovníčok zariadenia. Spočiatku sa zdalo, že sa jeho správanie zlepšuje, avšak len čo došlo ku konfliktu, jeho správanie bolo rovnaké ako predtým. Ako u všetkých detí, ktoré majú diagnózu ADHD, sa pri ich výchove vyžaduje dôsledná kontrola a pevný režim. To si samozrejme vyžaduje jednotný prístup vo výchove a dobrú spoluprácu medzi rodičmi, aby vystupovali voči dieťaťu jednotne. To, či sú rodičia schopní sa na tomto jednotnom prístupe dohodnúť, svedkyňa nevedela posúdiť, nakoľko spolu títo rodičia v zariadení nikdy neboli. Okrem toho čo potvrdila svedkyňa R.. K. R., V.. XX.XX.XXXX ohľadne záujmu otca o maloletého a jeho zdravotný stav, svedkyňa potvrdila, že otec maloletého bol aj v októbri 2014 v zariadení navštíviť maloletého.

Maloletý R. F. V., V.. XX.XX.XXXX pri svojom výsluchu na pojednávaní dňa 02.07.2015 uviedol, že mu je lepšie u mamy, táto sa o neho stará a on tu má aj svoje zázemie, ako sú kamaráti. Chce zostať pri matke a v Revúcej. Nechce si zvykať na nové prostredie. Otca má rád, ale nemá sa s ním o čom porozprávať. Niekedy síce otec niečo iniciuje, ale to je tak všetko. S priateľkou otca a jej maloletým synom má dobrý vzťah, s jej synom sú kamaráti. Uviedol, že mu stačia víkendové pobyty u otca a jeho priateľky, už keď je tam týždeň, je mu dlho, nudí sa. Chce už byť so svojimi kamarátmi v Revúcej. Otec sa mu snaží vyplňať voľný čas, napr. organizovaním výletov. Otca sa nebojí, ani otec a neho nevyvíja žiaden nátlak, avšak v Revúcej má zázemie, ktoré nechcem opustiť. Na otázku súdu, že ak tvrdí, že sa jeho matka o neho dobre stará, prečo je na ňu vulgárny, nadáva jej, odpovedal, že už tri mesiace ovláda svoje správanie, zmenil sa. Na otázku súdu, z akého dôvodu na matku útočil, uviedol, že nemá rád, keď ho niekto núti do niečoho, čo nechce. Matka ho niekedy núti ísť kam nechce, núti ho učiť sa. Uvedomuje si, že vzdelanie je potrebné, ale nerád sa učí. Potom je z toho podráždený a nervózny a vybuchne. Na otázku súdu, aká je záruka zo strany maloletého, že vo svojom agresívnom správaní nebude pokračovať tento uviedol, že sa polepšil, navyše cez letné prázdniny bude u mamy a následne po troch mesiacoch bude zo strany sanatória v Košiciach zisťované, ako sa správa. Maloletý prisľúbil súdu polepšenie.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 7P/32/2015 - 77 zo dňa 20.08.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.09.2015, súd zamietol návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia - odovzdanie maloletého do starostlivosti otca z dôvodu, že zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 18.08.2015 vyplýva, že sú síce pravdivé dôvody uvádzané otcom v návrhu, že maloletý mal u matky dobré správanie asi len týždeň, potom prestal matku počúvať, začal piť alkohol, fajčiť cigarety a marihuanu, ukradol matke dva zlaté prstene a ďalšie predmety, ktoré predal v záložni, nakoľko je však maloletý na základe dohody rodičov a súhlase matky po incidente, aby bol zverený do starostlivosti

otcovi, vo faktickej starostlivosti otca od 02.08.2015, nie je na dočasnú zmenu pomerov (výchovného prostredia) už potrebný autoritatívny zásah súdu v podobe nariadenia predbežného opatrenia.

Po nástupe na Základnú školu s materskou školou v Liptovskom Mikuláši, Okoličianska 404/8C v septembri 2015 maloletý dennodenne závažne porušoval školský poriadok, mal nekontrolovateľné prejavy správania na vyučovaní a počas prestávok, preto škola žiadala zabezpečiť zdravotnú starostlivosť o maloletého v podobe pedopsychiatrickej starostlivosti a medikamentóznej liečby.

K vykonanému dokazovaniu matka maloletého dieťaťa uviedla, že napriek tomu, že maloletý je v starostlivosti otca na základe dohody rodičov od 02.08.2015, správanie maloletého, ako vyplýva zo správy Základnej školy v Liptovskom Mikuláši, sa nezmenilo. Problém teda nie je v jej výchovnom pôsobení, ale v tom, že maloletý momentálne neužíva lieky, nelieči sa. Uviedla, že maloletý jej povedal, že ho otec bije, maloletý sa otca bojí a chce sa vrátiť do Revúcej.

K tomu otec maloletého dieťaťa uviedol, že maloletý je u neho od augusta 2015. Prevýchova maloletého je dlhodobý proces. Maloletý má syndróm ADHD, z čoho vyplýva, že jeho správanie nikdy nebude úplne vzorné, avšak od kedy je u neho, jeho správanie sa zmenilo v tom, že nekradne, nepije alkohol, nefajčí. Maloletý sa chce vrátiť do Revúcej za rómskymi kamarátmi, ktorí ho nahovorili aj na vyššie spomínaný incident. Asi v polovici augusta, keď sa maloletý vrátil do Revúcej, už ho riešila polícia, keď bol opitý a priviedli ho k matke.

K tomu matka maloletého uviedla, že príčinou posledného incidentu, kedy hliadka priviedla maloletého domov opitého je to, že maloletý nechce byť zverený otcovi a keď sa dozvie, že má ísť k otcovi, robí hlúposti. Políciu zavolala ona, pretože vedela, že maloletý niekde na byte pije, avšak nevedela sa tam dostať.

Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 29.09.2015 navrhol vyhovieť návrhu otca maloletého dieťaťa, t. j. zveriť maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti a zaviazať matku maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu podľa jej príjmu a majetkových pomerov s prihliadnutím na odôvodnené potreby mal. dieťaťa, nakoľko matka so zverením dieťaťa otcovi spočiatku aj súhlasila, odkedy je maloletý v starostlivosti otca, nefajčí, nepije alkohol. Pokiaľ ide o strach maloletého z otca, z výsluchu svedkov vyplynulo, že jeho správanie je účelové, autoritu rešpektuje, len pokiaľ mu to vyhovuje. V minulosti sa dopúšťal krádeží ako aj výtržností a z poslednej správy ohľadne súdom nariadeného dohľadu nad maloletým vyplýva, že dohľad zatiaľ neplní svoj účel, nakoľko správanie maloletého sa nezlepšilo. Pokiaľ ide o styk matky s maloletým, navrhol, aby ho súd upravil tak, že sa bude s maloletým stretávať každý páry týždeň od piatka do nedele a pokiaľ ide o letné prázdniny, dva týždne v mesiaci júl a dva týždne v mesiaci august.

Podľa § 163 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“) rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len „ZR“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods. 4 ZR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 2 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 78 ods. 1 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanou právnou úpravou súd dospel k nasledovným právnym záverom:

Pri rozhodovaní o zverení mal. R. F. do osobnej starostlivosti súd prihladol na to, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú. Súd uvádza, že možno súhlasiť s tým, že samotná skutočnosť, že dieťa má diagnózu ADHD, nie je dôvodom na zmenu v osobnej starostlivosti o dieťa. Avšak rozhodujúce pre posúdenie, či je potrebná zmena v osobnej starostlivosti o dieťa z jedného rodiča (matky) na druhého rodiča (otca) je podľa súdu to, ako je aj napriek uvedenej diagnóze táto osobná starostlivosť zo strany rodiča zvládnutá. Prijatie záveru, že dieťa je hyperaktívne a preto je nevládnuteľné a nedá sa s tým nič robiť, je neakceptovateľné. Výchova dieťaťa s diagnózou ADHD je nepochybne sťažaná, nie však nevládnuteľná. V súčasnosti mnoho detí trpí uvedenou diagnózou. Ako uviedli svedkyne - psychologička a riaditeľka LVS Košice - Barca, ako u všetkých detí, ktoré majú diagnózu ADHD, sa pri ich výchove vyžaduje dôsledná kontrola a pevný režim, a teda aj jednotný prístup zo strany rodičov vo výchove. Tu možno pričítať zlyhanie vo výchove oboch rodičov, pretože riešením, či skôr emotívnym neriešením záležitostí týkajúcich sa dieťaťa (výživného, úpravy styku a pod.) pred maloletým sa u neho vyvinula nebezpečná tendencia zneužívania situácie tak, ako mu to vyhovuje. Hlavný dôvod, prečo súd pristúpil k zmene v osobnej starostlivosti o dieťa spočíva v tom, že matka dovolila maloletému s ňou manipulovať, nakoľko maloletý, keď zistil, že vybuchne a začne vystrájať, dosiahne tým, čo chce on a matka ustúpi. Preto sa u neho začala vyvíjať nebezpečná tendencia rešpektovania autorít len naoko, keď mu to vyhovuje, resp. keď tým dosiahne to, čo chce (napr. tendenčné správanie v LVS Košice - Barca, ak chcel ísť na víkend domov do Revúcej, zhoršenie správania, ak na neho boli kladené požiadavky, ktoré mu nevyhovovali). Z výsluchu maloletého súd zistil, že tento chce zostať u matky v Revúcej ani nie tak pre ňu samu, ako preto, že v Revúcej má kamarátov. Ich vplyv na maloletého je však nežiadúci, nakoľko ho navádzajú na pitie alkoholu, fajčenie, či v poslednom období dokonca ku krádeži. Preto je v jeho záujme tieto kontakty minimalizovať. Nemožno tolerovať a pestovať v správaní maloletého pocit, že ak začne vystrájať, nikto si s ním nedá rady, a v tom podľa súdu pramení nerešpektovanie autorít zo strany maloletého. Preto si jeho výchova vyžaduje dôslednú kontrolu a pevný režim, ktoré matka vzhľadom na vyššie uvedené prejavované tendencie maloletého v správaní počas obdobia jej osobnej starostlivosti o maloletého, nedokázala zabezpečiť. Otec maloletého voči nemu vystupuje rozhodnejšie, maloletý si to uvedomuje, a preto hľadá u matky útočisko. Pozitívne pôsobenie otca za krátke obdobie od augusta tohto roku, odkedy sa maloletý zdržiaval u neho možno vidieť v potlačení tendencie u maloletého vo fajčení, či pití alkoholu v potlačení vulgárneho a verbálne aj fyzicky agresívneho správania. Taktiež nebolo v tomto konaní potvrdené, že by psychologický problém maloletého spočíval v skutočnom strachu z otca. Správanie maloletého spočívajúce v určitej forme rebelantstva, keď má ísť k otcovi a predstieranie strachu z otca sú opäť len prejavom snahy maloletého dosiahnuť to, aby zostal v Revúcej. Treba však rozlišovať medzi tým, čo maloleté dieťa chce a tým, čo je skutočne v jeho záujme. Súd vzhľadom na vyššie vykonané dokazovanie dospel k presvedčeniu, že u otca bude mať maloletý dôslednejšiu kontrolu a režim a to sa môže pozitívne odzrkadliť aj v jeho správaní a úcte k autoritám, ak pochopí,

že svojim tendenčným správaním nič nedosiahne. Vzhľadom na vek maloletého dieťaťa je otázne, do akej miery sa ešte podarí naplniť nápravu v jeho výchove. Súd k zmene v osobnej starostlivosti pristúpil aj z toho dôvodu, že ani napomenutie a súdom uložený dohľad nad správaním maloletého počas osobnej starostlivosti matky nespĺnili svoj účel, maloletý aj po ich uložení pokračoval v predchádzajúcom správaní. Pokiaľ ide o nekontrolovateľné prejavy maloletého v jeho správaní v školskom prostredí či už v Revúcej alebo v Liptovskom Mikuláši a potrebu pokračovania v liečbe maloletého vzhľadom na jeho diagnózu, túto môže zabezpečiť aj otec maloletého obrátením sa na príslušné inštitúcie. Vykonaným dokazovaním sa nepotvrdilo, že by tento diagnózu maloletého ignoroval, naopak o jeho zdravotný stav sa zaujímal a súhlasil aj s jeho hospitalizáciou v Detskej psychiatrickej liečebni v Hrani, keď bola potrebná.

Súd návrhy matky na doplnenie dokazovania opätovným výsluchom maloletého na jeho vzťah k otcovi, psychologickým vyšetrením maloletého za účelom zistenia jeho zdravotného stavu a krokov potrebných v jeho liečbe a výsluchom svedkyne R. D., primárky LVS Košice - Barca ohľadne zdravotného stavu a správania maloletého zamietol a uvedené dokazovanie nevykonal, nakoľko ho považuje za neúčelné a nadbytočné. Dieťa a jeho správanie sú dlhodobo sledované súdom, o čom svedčí rozsah aj predchádzajúceho spisového materiálu týkajúceho sa maloletého. Predmetom tohto konania nie je posudzovanie vývoja choroby maloletého a teda ani zisťovanie postupu v jeho liečbe, ale vyhodnocovanie výchovného pôsobenia rodičov na maloletého aj napriek tejto chorobe. Súd považuje vykonané dokazovanie ohľadne správania sa maloletého v LVS Košice - Barca výsluchom psychologičky a riaditeľky tohto zariadenia za dostatočné, nevidí dôvod vzhľadom na viac-menej nemennosť správania sa maloletého na doplnenie dokazovania výsluchom R. D.. Taktiež už z výsluchu maloletého na pojednávaní dňa 02.07.2015 si súd vytvoril predstavu o vzťahu maloletého k jeho otcovi, a preto jeho opätovný výsluch pred súdom nepovažuje za potrebný. K skutočnosti údajne tvrdenej maloletým, že ho otec bije, otca sa bojí súd poznamenáva, že tvrdenia maloletého považuje súd za účelové v snahe dosiahnuť, aby nebol zverený otcovi, a preto nemalo podľa názoru súdu význam ho ohľadne toho vypočúvať, nakoľko sú nepresvedčivé. Pri svojom výsluchu na pojednávaní dňa 02.07.2015 totiž maloletý uviedol, že otec sa k nemu nespráva zle, otca sa nebojí, preto je veľmi málo pravdepodobné, že by sa uvedené správanie otca za krátky čas od výsluchu maloletého podstatne zmenilo. Vzhľadom na uvedené len na základe výsluchu maloletého bez ďalšieho dôkazu by súd takéto správanie otca ani nepovažoval za preukázané.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrhu otca v časti zverenia maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti vyhovel. Preto bolo potrebné upraviť vyživovaciu povinnosť matky k mal. dieťaťu.

Pri rozhodovaní o určení výživného súd vychádzal z toho, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, otec okrem vyživovacej povinnosti k tomuto maloletému dieťaťu inú vyživovaciu povinnosť nemá a matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. R. R., V. XX.XX.XXXX. Súd ďalej vychádzal z príjmových a výdavkových pomerov, ako aj bytových pomerov otca, z bytových pomerov matky a toho, že matka mal. dieťaťa je nezamestnaná, poberá len rodičovský príspevok a prídavky na deti. Vzhľadom na uvedené súd určil matke výživné na maloleté dieťa v minimálnom zákonnom rozsahu. Výšku určeného výživného súd považuje za primeranú schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom oboch jeho rodičov.

Pri rozhodovaní o úprave styku matky s mal. dieťaťom sa súd priklonil k stanovisku kolízneho opatrovníka. Súd v rámci udržania kontaktu s oboma rodičmi považoval za vhodnejšie, aby dieťa počas letných prázdnin nebolo celý jeden mesiac len u jedného rodiča, ale aby bolo rovnomerne s oboma rodičmi. Matka a otec nežiadali upraviť styk matky s dieťaťom nad rámec letných prázdnin a každý druhý víkend v roku. Súd aj vzhľadom na potrebu uplatnenia širšieho výchovného pôsobenia otca na maloletého a minimalizáciu negatívneho vplyvu partie maloletého v Revúcej na maloletého, ani širšiu úpravu styku nepovažoval za vhodnú.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravila v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O náhrade trov konania súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nerozhodol, pretože žiaden z účastníkov konania si ju neuplatnil.

Vzhľadom na uvedené a v súlade s citovanou právnou úpravou súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia tohto rozsudku cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p. - musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované, podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Účastníci konania, ktorí sa výslovne vzdali práva odvolania, toto právo nemajú.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.